

СВЕТИ САВА

Ако погледамо у џепни црквени календар, који је нажалост једина црквена литература која постоји у једној просечној српској кући, можемо видети да је сваки дан у црквеној календарској години посвећен успомени на барем једнога светитеља или светитељку, а најчешћи је случај да током једнога дана славимо више светих. Данас када смо се литургијски сабрали да прославимо нашег највећег светитеља, можда је прави тренутак да поставимо оно питање које често деца постављају својим вероучитељима на часовима веронауке, често их и збуњујући. А то питање гласи: како се постаје светитељ? Или, то питање можемо поставити и на другачији начин, наиме која се то правила и мерила користе у Цркви када некога треба прогласити за светитеља? Зашто су од толиких епископа, свештеника, монаха и верника неки проглашени за свете а други не?

Прво, списак светих се никако не исцрпљује црквеним календаром. Толико је много светих душа које су остале непознате нама и нису унети у календар, али су зато записани код Господа, у Његову Књигу живота. А они свети, чију је светост Господ открио нама недостојнима, наравно да нису тек тако унети у поменик светих. У Цркви постоје веома строга правила по којима се проверава и утврђује да ли постоје разлози и да ли су оправдани, да неко буде проглашен за светога и да га славимо као таквог.

Прво је правило – светост живота. Пре него што неко бива проглашен за светога проверава се да ли је живео светим, честитим, праведним, богоугодним животом, и да ли је његов живот служио и служи као пример свима који се спасавају.

Друго је правило – исправност, односно православност вероучења и богословља. Пре него што ће неко бити проглашен за светог, проверава се да ли је оно што је писао или говорио у складу са догмама и учењем једне, свете, саборне и апостолске Цркве Христове.

Треће је правило – знак „ одозго“ . Пре него што ће Црква некога прогласити односно почети да прославља као светог, обично га Сам Господ прво прослави и то на овај или онај начин постане очигледно нама на земљи . Понекад се на гробу некога од светих почињу дешавати чуда . Исцељују се болесни и то од тешких болести за које савремена наука нема одговора нити лека. Понекад тело одн. мошти светог после упокојења остану нераспадљиве и нетрулежне и над тим моштима се, такође, почињу догађати чуда. Понекад се свети јављају људима у сну или на јави помажући им у њиховим мукама и тегобама и то је јасан знак њихове светости . У оваквим случајевима, Цркви преостаје само да на неки начин потврди и овери оно што је Сам Господ учинио и да кроз званичну канонизацију – прогласи некога за светог.

Све ово, и светост живота и православност учења и очигледна чуда Божија као знамења светости видимо и у личности и животу нашег највећег светитеља Саве српскога, кога данас славимо. Али, у личности и животу Св. Саве видимо и нешто више што га је и учинило началником, првопрестолником и првоучитељем Пута који води у живот вечни, како су га у тропару и опевали његови ученици.

Наиме, понекад Господ оне који су Га заволели више од свега, толико и Сам заволи и учини толико сличним Своме Јединородном Сину, Господу Исусу Христу, да нам остаје само да останемо задивљени у молитвеном ћутању пред величанством Господа који је диван у светима својим.

Тако је и са нашим Св.Савом. Личност Савина и његов живот толико су слични , готово до поистовећења , са Личношћу и Животом Господа Исуса Христа , да се та Христовост просто види како просијава и кроз лик светог онако како се приказује на иконама (а сетимо се да су прве иконе и фреске светог настале још за време његовог живота) . А живот Св . Саве ? Од рођења па све до спаљивања његових моштију , односно ватреног вазнесења светог толико је сличан са јеванђелским описима , да можемо рећи да се читав живот на земљи Господа Исуса Христа иконизовао и одсликао кроз живот Св . Саве .

Верујмо и знајмо : близу је престола Божијег Свети Сава ,али верујмо и знајмо близу је и нас и он јесте најчвршћа спона између Бога и Срба.Прослављајмо зато данас онога кога је Господ прославио , али и својим животом подражавајмо онога који је својим животом подражавао Сина Божијег . Молитвама Светог Саве , учитеља Пута који води у живот вечни Господе Исусе Христе помилуј нас и избави нас од свих странпутица наших . Амин .

јереј Саша Степановић